

Леонід Михайлович БЕЛКІН
к.т.н., с.н.с.; адвокат
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8672-8147>
e-mail: belkinleonid@ukr.net

Юлія Леонідівна ЮРИНЕЦЬ
д.ю.н., професор кафедри, Київський авіаційний інститут
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0281-3251>
e-mail: iurynetsjulia@ukr.net

Марк Леонідович БЕЛКІН
к.ю.н., доцент кафедри, Міжрегіональна Академія управління персоналом; адвокат
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0805-9923>
e-mail: advokat@etalon.co.ua

ПРОБЛЕМА ЗАКОНОДАВЧОГО ПОНОВЛЕННЯ ПЕРЕБІГУ ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ: КРИТИЧНІ ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗАКОНОПРОЄКТУ № 11315 ВІД 31.05.2024 Р.

У статті розглянуто проблему законодавчого поновлення перебігу позовної давності в Україні, враховуючи, що, починаючи з 30.03.2020 р., порядок обчислення строку позовної давності законодавчо змінювався тричі. Запропоновано законопроект (або майбутній Закон) доповнити нормою: «Якщо порушення прав кредитора відбулося до набрання чинності Законом України від 30.03.2020 р. № 540-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», і строк позовної давності, обчислений у відповідному порядку, передбаченому Цивільним кодексом України, спливає після набрання чинності вказаним Законом, то перебіг позовної давності у такому випадку розпочинається з початку з дати набрання чинності Законом України «Про внесення змін до пункту 19 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності».

Ключові слова: продовження строку позовної давності, зупинення перебігу строку позовної давності, поширенням коронавірусної хвороби, агресія російської федерації проти України

ВСТУП

Згідно із ч. 1 ст. 256 Цивільного кодексу України (ЦКУ) позовна давність – це строк, в межах якого особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права або інтересу.

Позовна давність надає можливість ефективного захисту порушених прав у судовому порядку. Цей вид давності сприяє стабілізації цивільних правовідносин, усуненню невизначеності у відносинах між їх учасниками та стимулює активність учасників цивільного обігу у здійсненні прав і виконанні обов'язків [1, с. 10].

Згідно з ч. 1 ст. 261 ЦКУ перебіг позовної давності починається від дня, коли особа довідалася або могла довідатися про порушення свого права або про особу, яка його порушила.

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 263 ЦКУ перебіг позовної давності зупиняється, зокрема, якщо пред'явленню позову перешкоджала надзвичайна або невідворотна за даних умов подія (непереборна сила).

Водночас у новітній історії України відбулися події всезагальних надзвичайних та невідворотних обставин, які вимагали законодавчого зупинення позовної давності для усіх учасників судових процесів: поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), а пізніше – агресія росії проти України, що потягло запровадження в Україні воєнного стану.

Водночас в середині травня 2025 р. ЗМІ України повідомили [2, 3], що 14.05.2025 Верховна Рада України

прийняла законопроект від 31.05.2024 № 11315 «Про внесення змін до пункту 19 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності». Саме тоді текст Закону направлено на підпис Президенту України.

Натомість ознайомлення із вказаним законопроектом призвело до висновку, що він не враховує складну історію внесення змін до ЦКУ про обрахування перебігу строку позовної давності.

МЕТА роботи – аналіз недоліків законопроекту від 31.05.2024 № 11315, формування пропозицій з його вдосконалення та формулювання правил обчислення перебігу позовної давності у разі запровадження законопроекту у прийнятному вигляді.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ: документальний аналіз та узагальнення судової практики.

РЕЗУЛЬТАТИ

Законопроект від 31.05.2024 № 11315 прийнято у такому вигляді:

«Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:
1. Пункт 19 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40–44, ст. 356) виключити.
2. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня наступного за днем його опублікування».

Однак такий законопроект не враховує, як зазна-

чено вище, складну історію внесення змін до ЦКУ про обрахування перебігу строку позовної давності.

Згідно з ч. 1 ст. 257 ЦКУ загальна позовна давність встановлюється тривалістю в 3 роки. Згідно з ч. 1 ст. 258 ЦКУ для окремих видів вимог законом може встановлюватися спеціальна позовна давність: скорочена або більш тривала порівняно із загальною позовною давністю.

Водночас Законом України (ЗУ) від 30.03.2020 р. № 540-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (набрання чинності – 02.04.2020 р.) «Прикінцеві та перехідні положення» ЦКУ доповнено п. 12 такого змісту:

«12. Під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), строки, визначені статтями 257, 258, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, продовжуються на строк дії такого карантину».

ЗУ від 15.03.2022 р. № 2120-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» (набрання чинності – 17.03.2022 р.) «Прикінцеві та перехідні положення» ЦКУ доповнено п. 19 такого змісту:

«19. У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану строки, визначені статтями 257-259, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, продовжуються на строк його дії».

Отже, як і в п. 12 «Прикінцеві та перехідні положення» ЦКУ, в п. 19 цього розділу Кодексу йдеться саме про продовження строків позовної давності.

Натомість ЗУ від 08.11.2023 р. № 3450-ІХ «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо вдосконалення порядку відкриття та оформлення спадщини» (набрання чинності – 30.01.2024 р.) п. 19 «Прикінцеві та перехідні положення» ЦКУ викладено в іншій редакції:

«19. У період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженням Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, перебіг позовної давності, визначений цим Кодексом, зупиняється на строк дії такого стану».

Тобто стосовно порядку обчислення строків позовної давності такий порядок змінено з «продовження на строк дії військового стану» на «зупинення на строк дії такого стану».

Зміни підстав правового регулювання порядку обчислення строків позовної давності наведено на рис. 1, де А означає початок перебігу позовної давності; подія Б означає набрання чинності ЗУ від 30.03.2020 р. № 540-ІХ стосовно протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19); подія В означає набрання чинності ЗУ від 15.03.2022 р. № 2120-ІХ стосовно протидії агресії росії проти України; подія Г – набрання чинності ЗУ № 3450-ІХ стосовно зміни порядку обчислення строків позовної давності з «продовження на строк дії військового стану» на «зупинення на строк дії такого стану»; подія Д відповідає запланованому моменту набрання чинності ЗУ за законопроектом від 31.05.2024 № 11315; подія Е – момент звернення кредитора до суду.

Враховуючи це, слід наголосити, що законопроект від 31.05.2024 № 11315 безпосередньо вирішує питання перебігу позовної давності тільки у разі, якщо подія, що відповідає початку перебігу позовної давності, відбулася після події Г – зупинення перебігу позовної давності на підставі ЗУ № 3450-ІХ.

Так, «зупинення перебігу позовної давності» прямо врегульоване згаданою вище ст. 263 ЦКУ. Згідно з ч. 2 ст. 263 ЦКУ у разі виникнення обставин, встановлених ч. 1 цієї статті, перебіг позовної давності зупиняється на весь час наявності цих обставин. Згідно з ч. 3 ст. 263 ЦКУ від дня припинення обставин, що були підставою для зупинення перебігу позовної давності, перебіг позовної давності продовжується з урахуванням часу, що минув до його зупинення.

Отже, якщо перебіг позовної давності почався між подіями Д та Е, то до зупинення перебігу позовної давності такий перебіг не відбувався, а з моменту припинення зупинення перебігу (подія Е) такий перебіг починається з початку і триває в порядку, встановленому ч. 1 ст. 261 ЦКУ.

Водночас законопроект від 31.05.2024 № 11315 безпосередньо не вирішує питання перебігу позовної давності, якщо перебіг позовної давності розпочався до події Б (точка А), тобто коли правовідносини розпочалися до події Б і продовжуються після події Б і коли перебіг позовної давності законодавчо «продовжувався», зокрема і особливо після початку усіх форсмажорних обставин. Про неврегульованість цього питання свідчать непоодинокі судові спори стосовно порядку обчислення позовної давності у всіх цих випадках.

А – початок перебігу строку позовної давності
 Б – 02.04.2020 (коронавірусна хвороба)
 В – 17.03.2022 (агресія рф, продовження строку)
 Г – 30.01.2024 (агресія рф, зупинення строків)
 Д – набрання чинності законопроекту №11315
 Е – момент звернення кредитора до суду

Рис. 1. Зміни у часі порядку обчислення позовної давності за законодавством України

Так, у разі якщо правовідносини розпочалися в момент А, строк позовної давності, обчислений відповідно до ст.ст. 257, 258 ЦКУ, вплив до набрання чинності ЗУ № 540-ІХ, але правовідносини продовжуються за межі цього строку, то суди однозначно стоять на позиції, що у такому разі строк позовної давності не продовжується.

Наприклад, у п. 39 Постанови від 19.05.2020 р. у справі № 922/4587/13 Верховного Суду (ВСУ) у складі колегії суддів Касаційного господарського суду (КГС) висновується таке [5, № 89518332]:

«39. ...колегія суддів відмовляє в задоволенні клопотання ОСОБА_1 про поновлення строку на подання доповнень до касаційної скарги, як таких, що подані після закінчення строку на касаційне оскарження всупереч вимог ч. 1 ст. 298 ГПК України та до набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)" від 30.03.2020 № 540-ІХ, тобто до 02.04.2020»¹.

Натомість, якщо строк позовної давності, обчислений відповідно до ст.ст. 257, 258 ЦКУ, до набрання чин-

¹ Тут і далі напівжирним шрифтом виділено авторами, якщо не застережене інше

ності ЗУ № 540-IX не вплив, то такий строк позовної давності продовжується. Як зазначено у п. 12 «Прикінцеві та перехідні положення» ЦКУ, такий строк «*продовжуються на строк дії ... карантину*», тобто без зазначення конкретного терміну та тривалості. Отже, перебіг строку позовної давності після 02.04.2020 р. **не залежить від того**, який час пройшов від моменту порушення прав кредитора (подія А) і до події Б.

З цього приводу, зокрема, у Постанові від 10.11.2022 р. у справі № 916/1294/21 ВС у складі колегії суддів КГС вказано таке [5, № 107461071]:

«Законом України № 540-IX від 30 березня 2020 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» розділ «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України був доповнений, зокрема пунктом 12 такого змісту: «Під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), строки, визначені статтями 257, 258, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, **продовжуються на строк дії такого карантину**».

Зазначений Закон України № 540-IX від 30 березня 2020 року набрав чинності 02 квітня 2020 року. Отже на час дії встановленого на території України карантину строки, визначені статтями 257, 258 Цивільного кодексу України, **були продовжені**. Аналогічні висновки Верховного Суду щодо застосування статей 256, 257, пункту 12 Прикінцевих та перехідних положень Цивільного кодексу України (у редакції Закону України № 540-IX від 30 березня 2020 року) викладені у постановках від 06 травня 2021 року у справі № 903/323/20, від 25 серпня 2021 року у справі № 914/1560/20, від 08 лютого 2022 року у справі № 918/964/20, від 31 травня 2021 року у справі № 926/1812/21, на які об'єднано послалася позивачка у касаційній скарзі».

Аналогічна ситуація мала місце і у продовженні ЗУ № 2120-IX строків, встановлених відповідними статтями ЦКУ (подія В). Тобто у період від події В, як у періоді Б-В, перебіг строку позовної давності після 02.04.2020 р. та після 17.03.2022 р. **не залежить від того**, який час пройшов від моменту порушення прав кредитора (подія А) і до події Б.

Водночас юридично цікаво виглядає ситуація, коли після «продовження строків» ЗУ № 3450-IX запроваджено «зупинення строків» (подія Г). Так, оскільки між подіями Б та Г строки давності продовжено, то перебіг такого строку у цей період не відбувався. Отже, запровадження ЗУ № 3450-IX «зупинення строків» (подія Г) фактично нічого не зупинило, оскільки і перебігу такого строку не було. Насправді такий перебіг починається тільки з моменту припинення зупинення перебігу (подія Е), **такий перебіг починається з початку і триває в порядку, встановленому ч. 1 ст. 261 ЦКУ**.

Наприклад, у Постанові від 12.11.2024 р. у справі № 911/79/24 ВСУ у складі колегії суддів КГС зроблено такі висновки [5, № 123394267]:

«51. Так, Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" № 64/2022 від 24.02.2022, затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX, ... в Україні введено воєнний стан ... у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, який продовжується до цього часу.

52. 15.03.2022 Верховна Рада України прийняла ... Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України

та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану" № 2120-IX, який набрав чинності 17.03.2022.

53. Цим Законом розділ «Прикінцеві та перехідні положення» ЦК України доповнено, зокрема, пунктом 19 такого змісту: «У період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану строки, визначені статтями 257-259, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, **продовжуються на строк його дії**».

55. До того ж згідно з чинною редакцією вказаного пункту ЦК України у період дії воєнного стану в Україні, ... перебіг позовної давності, визначений цим Кодексом, зупиняється на строк дії такого стану (зміни внесені до пункту 19 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» ЦК України згідно із Законом України від 08.11.2023 № 3450-IX «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо вдосконалення порядку відкриття та оформлення спадщини».

56. Крім того, відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)", відповідно до якого розділ "Прикінцеві та перехідні положення" ЦК України доповнено пунктом 12 такого змісту: "Під час дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), строки, визначені статтями 257, 258, 362, 559, 681, 728, 786, 1293 цього Кодексу, **продовжуються на строк дії такого карантину**".

57. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)" набрав чинності 02.04.2020.

58. Строк дії карантину неодноразово продовжувався постановами Кабінету Міністрів України та був відмінений з 24 години 00 хвилин 30.06.2023 відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2023 № 651 "Про відміну на всій території України карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2".

59. У цій справі суди попередніх інстанцій, перевіряючи обставини дотримання позивачем позовної давності, передбаченої для вимоги про усунення недоліків товару, виявлених у межах гарантійного строку, про застосування якої заявив відповідач, застосували закони, **якими передбачалося продовження і зупинення позовної давності, встановленої пунктом 4 частини другої статті 258 і статті 681 ЦК України, до вимог у зв'язку з недоліками проданого товару**.

60. Оскільки з **02.04.2020** набрав чинності Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)", згідно з яким в Україні запроваджений з 12.03.2020 загальнодержавний карантин, який тривав до 30.06.2023, а з 24.02.2022 **в Україні введено воєнний стан і відповідно станом на 28.12.2023 (дата подання позовної заяви) дія на усій території України, то позивач звернувся з вимогами до суду першої інстанції у межах позовної давності**.

(Кінець цитати)

Отже, якщо перебіг строку позовної давності, обчислений відповідно до ст.ст. 257, 258 ЦКУ, розпочався до 02.04.2020 р. (подія А) і не вплив до цієї дати, а спірні правовідносини продовжуються до моменту Д (набрання чинності ЗУ за законопроектом від 31.05.2024 № 11315), то слід дійти висновку, що внаслідок двох продовжень і одного зупинення перебігу строку позовної давності не було, і перебіг позовної давності розпочинається від дати набрання чинності Закону за законопроектом від 31.05.2024 № 11315. Однак такої норми законопроект від 31.05.2024 № 11315 не містить, що є суттєвою вадою такого закону, порушує права належних кредиторів і буде

в майбутньому викликати велику кількість непотрібних спорів.

Аналіз правової реальності свідчить про те, що внаслідок великої кількості певних подій накопичилася велика кількість невирішених суперечок. Наприклад, 23.03.2017 р. прийнято ЗУ від № 1983-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах», яким (законом) запроваджено процедуру примусового продажу акцій міноритарними акціонерами на вимогу власників (групи власників, що діють спільно) домінуючого контрольного пакета акцій (95 % +) (сквіз-аут, squeeze-out). «Завдяки» цьому Закону 4,5 млн. акціонерів позбавлено належних їм акцій за заниженою ціною [6]. Більшість таких процедур проведено наприкінці 2017–2018 рр., тобто відносно дати 02.04.2020 р. строк позовної давності не вплив. Водночас основні підходи до захисту прав «ображених» акціонерів формувалися у 2022-2025 рр. Але якщо запропоновані зміни до законопроекту від 31.05.2024 № 11315 не буде враховано, це поставить під сумнів можливості великої кількості «ображених» акціонерів відновити свої права стосовно отримання справедливої ціни за викуплені акції.

Згідно з абз. 2 п. 21 Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 % (крім тих, що визначено ч. 1 цієї статті), які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, що настає за звітним, сплачують до державного бюджету та **іншим учасникам господарського товариства** пропорційно розміру їх акцій (часток) у статутному капіталі господарського товариства **частину чистого прибутку** в розмірі, визначеному за базовими нормативами відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, установленими на відповідний рік, але не менше 90 %, до 1 липня року, що настає за звітним.

Список використаних джерел

1. Петренко К.Р. Строки давності за українським законодавством: особливості та класифікація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2015. Вип. 35(1.2). С. 7-10.
2. Верховна Рада України прийняла Закон щодо поновлення перебігу позовної давності. Прес-служба Апарату Верховної Ради України. 14.05.2025. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/262161.html>
3. Парламент прийняв Закон щодо поновлення перебігу позовної давності: його направлено Президенту. *7eminar*. URL: <https://7eminar.ua/news/7873-parlament-priinyav-zakon-shhodo-ponovlennya-perebigu-pozovnoyi-davnosti-iogo-napravleno>
4. Проект Закону про внесення змін до пункту 19 розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності. Номер, дата реєстрації: 11315 від 31.05.2024. Сесія реєстрації: 11 сесія ІХ скликання. Картка законопроекту. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44317>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/>
6. Погірбна С.О. Неякісний закон призвів до конфіскації власності в українців і не в суспільних інтересах. *Антикорупційне Придніпров'я*. 28.01.2025. URL: <https://larp.media/2025/01/28/neyakisnyj-zakon-pryzviv-do-konfiskaciyi-vlasnosti-v-ukrayincziv-i-ne-v-suspilnyh-interesah/>

References

1. Petrenko K.R. Limitation periods under Ukrainian legislation: features and classification. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: Law*. 2015. Issue 35(1.2). pp. 7-10. [in Ukrainian].
2. The Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law on the renewal of the limitation period. Press service of the Verkhovna Rada of Ukraine. 05/14/2025. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/262161.html> [in Ukrainian].
3. The Parliament adopted the Law on the renewal of the limitation period: it was sent to the President. *7eminar*. URL: <https://7eminar.ua/news/7873-parlament-priinyav-zakon-shhodo-ponovlennya-perebigu-pozovnoyi-davnosti-iogo-napravleno> [in Ukrainian].
4. Draft Law on Amendments to Clause 19 of Section «Final and Transitional Provisions» of the Civil Code of Ukraine on the Resumption of the Run of the Limitation Period. Number, date of registration: 11315 dated 05/31/2024. Registration session: 11th session of the IX convocation. Bill card. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/44317> [in Ukrainian].

Важливо наголосити, що цей платіж має бути здійснено не тільки на користь державного бюджету, але й **на користь інших учасників господарського товариства**.

У Постанові від 24.10.2023 р. у справі № 910/9143/22 ВСУ у складі колегії суддів КГС підтверджено [5, № 114528072], що, наприклад, Публічне акціонерне товариство (ПАТ) «Укрнафта» мало виплатити своїм акціонерам до 01.07.2021 р. відповідну частину чистого прибутку за 2020 р. Насправді ПАТ «Укрнафта» такі платежі не здійснювала і має очевидну спокусу сховатися за строками позовної давності, щоб уникнути такої сплати.

ВИСНОВКИ

Наведений аналіз свідчить про те, що законопроект від 31.05.2024 № 11315 «Про внесення змін до пункту 19 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності» не враховує, що порядок обчислення строків позовної давності неодноразово законодавчо змінювався, шляхом продовження цього строку та його зупинення. Для врахування цієї ситуації необхідно законопроект (або майбутній Закон) доповнити нормою:

«Якщо порушення прав кредитора відбулося до набрання чинності Законом України від 30.03.2020 р. № 540-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)», і строк позовної давності, обчислений у відповідному порядку, передбаченому Цивільним кодексом України, спливає після набрання чинності вказаним Законом, то перебіг позовної давності у такому разі розпочинається з початку з дати набрання чинності Законом України «Про внесення змін до пункту 19 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Цивільного кодексу України щодо поновлення перебігу позовної давності».

5. Unified State Register of Court Decisions. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/> [in Ukrainian].

6. Pogribna S.O. Poor-quality law led to the confiscation of property from Ukrainians and not in the public interest. *Anti-corruption Prydniprovyia*. 28.01.2025. URL: <https://larp.media/2025/01/28/neyakisnyj-zakon-pryzviv-do-konfiskacziy-vlasnosti-v-ukrayincziv-i-ne-v-suspilnyh-interesah/> [in Ukrainian].

Leonid BIELKIN

PhD in Engineering, Senior Researcher; lawyer
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8672-8147>
e-mail: belkinleonid@ukr.net

Yuliia YURYNETS

Doctor of Legal Sciences, Professor of department, Kyiv Aviation Institute
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0281-3251>
e-mail: iurnetsjulia@ukr.net

Mark BIELKIN

PhD in Legal Sciences, Associate Professor of department, Interregional Academy of Personnel Management; lawyer
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0805-9923>
e-mail: advokat@etalon.co.ua

THE PROBLEM OF LEGISLATIVE RENEWAL OF THE LIMITATION OF ACTION: CRITICAL COMMENTS ON THE DRAFT LAW NO. 11315 OF 05/31/2024

The paper considers the problem of legislative renewal of run of the of the statute of limitations in Ukraine, taking into account that starting from 03/30/2020, the procedure for calculating the statute of limitations was legislatively changed three times: By the Laws of Ukraine: dated 03/30/2020 No. 540-IX "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Providing Additional Social and Economic Guarantees in Connection with the Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)"; dated 03/15/2022 No. 2120-IX "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Application of Norms for the Period of Martial Law"; dated 08/11/2023 No. 3450-IX "On Amendments to the Civil Code of Ukraine Regarding Improving the Procedure for Opening and Registering an Inheritance". On 14.05.2025, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the draft law dated 31.05.2024 No. 11315 "On Amendments to Clause 19 of Section "Final and Transitional Provisions" of the Civil Code of Ukraine regarding the Resumption of the Run of the Limitation Period". However, the fact that this draft law was adopted in a very truncated form does not take into account numerous changes in the procedure for calculating the limitation period. It is proposed to supplement the draft law (or future Law) with the following provision: "If the violation of the creditor's rights occurred before the entry into force of the Law of Ukraine dated 30.03.2020 No. 540-IX "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Aimed at Providing Additional Social and Economic Guarantees in Connection with the Spread of Coronavirus Disease (COVID-19)", and the limitation period, calculated in the appropriate manner provided for by the Civil Code of Ukraine, expires after the entry into force of the said Law, then the limitation period in such case shall begin from the date of entry into force of the Law of Ukraine «On Amendments to Clause 19 of Section "Final and Transitional Provisions» of the Civil Code of Ukraine Regarding the Resumption of the Limitation Period".

Keywords: Extension of the limitation period, suspension of the limitation period, spread of coronavirus disease, aggression of the Russian Federation against Ukraine